

Udruženje pedijatara u BiH

Stav ekspertske grupe o primjeni probiotika kod novorođene djece

Na stručnom panelu sastanku ekspertske grupe pedijatara i neonatologa, održanom 09.09.2022. u Sarajevu, razmatrana je opravdanost primjene probiotika kod novorođenčadi i nastavak primjene kod odojčadi sa određenim indikacijama za njihovu primjenu. Sastanku je prisustvovalo 17 pedijatara/neonatologa.

Učesnici Panela su nakon uvodnih predavanja i diskusije, kao i na osnovu do sada publikovanih kliničkih studija i preporuka ESPGHAN-a i AAP, zajednički zauzeli sledeći stav:

1. Indikacije za primjenu probiotika:

- Prevencija nekrotizirajućeg enterokolitisa i kasne sepsе
- Prevencija disbioze kod djece rođene carskim rezom
- Prevencija dijareje uzrokovane antibioticima
- Otklanjanje/ublažavanje/prevencija infantilnih kolika

2. Izbor, doze i dužina primjene probiotika:

2.1. Prevencija nekrotizirajućeg enterokolitisa i kasne sepsе kod prijevremeno rođene djece gestacije <34 nedelje

- *Lactobacillus rhamnosus LGG 1,5 – 3x10⁹ (1,5-3 milijarde) CFU/dnevno.*
- Višekomponentni probiotički preparati sojeva *Lactobacillus* i *Bifidobacteria* 3x10⁹ (3 milijarde) CFU/dnevno.
- Trajanje primjene 4-6 nedelja.

2.2. Prevencija disbioze kod djece rođene carskim rezom:

- Višekomponentni probiotički preparati sojeva *Lactobacillus* i *Bifidobacteria* 3-5x10⁹ (3-5 milijardi) CFU/dnevno.
- Prevencija se započinje kod djece rođene ≥34 gn sa stabilnim kliničkim stanjem (cirkulatorna stabilnost; tolerancija oralne ishrane)
- Trajanje primjene: do 3 mjeseca od rođenja.

2.3. Prevencija dijareje uzrokovane antibioticima:

- *Lactobacillus rhamnosus LGG 1,5-3x10⁹ (1,5-3 milijarde) CFU/dnevno*
- Trajanje: tokom i 2 nedelje po završetku antibiotičke terapije.

2.4. Otklanjanje/ublažavanje/prevencija infantilnih kolika:

- *Lactobacillus reuteri 1x10⁸ (100 miliona) CFU/dnevno; doza se može povećati do 5x10⁸ (500 miliona CFU/dnevno).*
Primjena probiotika je dio integrisanog pristupa (hipoalergijska ishrana; „sedativni postupak“) koji će biti definisan posebnim protokolom.
- Trajanje: 4-6 nedelja

Napomene:

- U neonatalnom periodu koriste se probiotski preparati sa sojevima *Lactobacillus* i *Bifidobacteria* koji se uobičajeno nalaze u humanom mlijeku ili crijevnom mikrobiomu zdrave novorođenčadi rođene prirodnim putem i na prirodnoj ishrani.
- Optimalan učinak probiotika postiže se kod djece na prirodnoj ishrani (djenje; izmlazano majčino mlijeko), kao i korištenjem donorskog humanog mlijeka. Ukoliko navedeni načini ishrane nisu dostupni, alternativa su mlijecne formule sa prebioticima (frukto/galakto oligosaharidi).
- Primjena višekomponentnih preparata koji sadrže *L. rhamnosus* dolazi u obzir u prevenciji nekrotizirajućeg enterokolitisa i dijareje uzrokovane antibioticima, dok za ublažavanje ili otklanjanje infantilnih kolika takođe dolazi u obzir primjena višekomponentnih preparata koji u sastavu imaju *L. reuteri*.

Kontraindikacije :

Apsolutne: Letalne hromozomopatije, kao i opsežne hirurške intervencije do uspostavljanja enteralnog unosa, teška izmjena opšteg stanja sa cirkulatornom i/ili respiratornom nedovoljnošću.

Relativna: Ekstremna nezrelost (gestacija < 28 gn; TM< 1000 g).

Posebne: Za *L. reuteri* i *L. acidophilus* - sindrom kratkog crijeva i akutna bubrežna insufijencija.

5. Kvalitet preparata

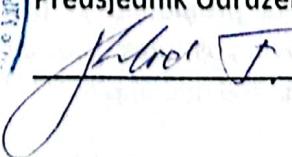
- Identifikacija soja sa slovnom, brojčanom oznakom i zemljom proizvođača; odsustvo gena za antibiotsku rezistenciju; osjetljivost na antibiotike (antibiogram); broj i vijabilnost bakterijskih kolonija; otpornost na kiselost želuca i žučne soli; međunarodna standardizacija (GMP; ISSO 22000); upis u listu EFSA-QPS (Qualified Presumption of Safety).
- Posebna tehnička specifikacija sa hemijskim sastavom i sadržajem polutanata (posebno teški metali); rokom trajanja; načinom čuvanja, oblikom i pakovanjem.
- Rezultati periodičnih kontrola kvaliteta u ovlašćenim laboratorijama.
- Navedene informacije obezbeđuje proizvođač. Za probiotske preparate registrovane u EU potrebni su samo identifikacioni podaci i tehnička specifikacija.

U zavisnosti od novih saznanja zasnovanim na dokazima stav ekspertske grupe podložan je dopunama i izmjenama

Prof. dr Fahrija Skokić,

Predsjednik Udruženja pedijatara u BiH

Fahrija Skokić
pedijatrica-neonatolog